EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2021/1639

2021 m. balandžio 29 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos 2019 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

— atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos 2019 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

— atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonę,

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0079/2021),

A. kadangi, kaip matyti iš Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos (toliau – Institucija) pajamų ir išlaidų suvestinės ([1]), jos galutinis 2019 finansinių metų biudžetas buvo 27 138 027,61 EUR, t. y. 7,66 proc. didesnis nei 2018 m.; kadangi Institucija yra finansuojama Sąjungos įnašu (10 083 336 EUR, t. y. 37,16 proc.) ir valstybių narių nacionalinių priežiūros institucijų įnašais (17 054 691,61 EUR, t. y. 62,84 proc.);

B. kadangi Audito Rūmai savo ataskaitoje dėl Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos 2019 finansinių metų metinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nurodo, kad gavo pagrįstą patikinimą, jog Institucijos metinės ataskaitos yra patikimos ir jose nurodytos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos;

Biudžeto ir finansų valdymas

1. su džiaugsmu pažymi, kad dėl 2019 finansiniais metais vykdytos biudžeto stebėsenos biudžeto įvykdymo lygis buvo 100 proc., kaip ir 2018 m.; taip pat pažymi, kad mokėjimų asignavimų panaudojimo lygis buvo 85,63 proc., t. y. 0,15 proc. didesnis nei 2018 m.;

2. atsižvelgdamas į Audito Rūmų ataskaitą pažymi, kad 2019 m. biudžeto dokumentuose nėra išsamiai aprašyta, kaip apskaičiuoti Sąjungos ir Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) narių nacionalinių kompetentingų institucijų įnašai, ir kad apskaičiuota nacionalinių kompetentingų institucijų įnašų, skirtų darbdavio mokamoms pensijų įmokoms, vertė nebuvo pakoreguota pagal faktinę 2019 m. sumą, todėl įnašai buvo didesni nei reikalaujama; remdamasis Institucijos atsakymu pažymi, kad jos steigimo reglamente (ypač jo 62 straipsnyje) nustatyta Sąjungos ir nacionalinių kompetentingų institucijų įnašų finansavimo schema ir jie apskaičiuojami pagal nustatytą svorinį daugiklį ir kad faktiniai pensijų duomenys yra žinomi tik gruodžio mėn., todėl iki metų pabaigos lieka nepakankamai laiko, kad būtų galima parengti biudžeto pakeitimą, kuris atspindėtų faktinę sumą;

3. atsižvelgdamas į Audito Rūmų ataskaitoje pateiktą informaciją pažymi, kad nacionalinių kompetentingų institucijų ir Sąjungos įnašo procentinė dalis neatitinka 2017 m. įnašų (Sąjungos įnašas sudarė 37,16 proc., o nacionalinių kompetentingų institucijų – 62,84 proc.), o 2017 m. perteklius paskirstytas 2019 m. (ES įnašas sudarė 40 proc., o nacionalinių kompetentingų institucijų įnašai – 60 proc.); remdamasis Institucijos atsakymu pažymi, kad jos steigimo reglamente nustatyta Sąjungos (40 proc.) ir nacionalinių kompetentingų institucijų (60 proc.) įnašų finansavimo schema, tačiau dėl klaidingo interpretavimo 2017 ir 2019 m. bendra susigrąžinimo iš nacionalinių kompetentingų institucijų procentinė dalis buvo didesnė už Sąjungos procentinę dalį; pažymi, kad Institucija visą 2017 m. biudžeto perteklių grąžino Sąjungai, o 2019 m. Sąjunga šias lėšas vėl pervedė Institucijai, taikydama pradinę 40 / 60 finansavimo schemą; ragina Instituciją pagerinti savo atskaitomybės politiką, kad ateityje būtų išvengta esminių neatitikimų;

([1]) OL C 391, 2019 11 18, p. 29.

Veikla

4. džiaugdamasis pažymi, kad Institucija naudoja tam tikras priemones, pvz., pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, savo veiklos pridėtinei vertei įvertinti ir kitas biudžeto valdymo gerinimo priemones, pvz., vidutinį atitinkamų viešų konsultacijų vartotojų apsaugos temomis respondentų skaičių ir 99 proc. biudžeto įvykdymo lygį; džiaugdamasis pažymi, kad Institucija pasiekė užsibrėžtus tikslus pagal visus pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius;

5. pažymi, kad Institucijos darbo našumas siekė 91 proc. darbo programoje numatytų užduočių (įskaitant 303 skirtingus produktus ir paslaugas), o likusias 9 proc. užduočių buvo šiek tiek vėluojama atlikti dėl pirmenybės perskirstymo pasikeitus poreikiams, priklausomybės nuo išorės subjektų ir kintančių reikalavimų;

6. pažymi, kad Institucija keičia savo dabartinę e. žmogiškųjų išteklių valdymo sistemą sistema „Sysper“, kurią teikia Komisija; pripažįsta, kad ji Institucijai bus naudinga dėl mažesnių sąnaudų, veiksmingumo ir sinergijos; pažymi, kad su projekto dydžiu susiję vėlavimai vykdant projektą išspręsti ir kad buvo tikimasi jį įdiegti 2020 m.; ragina Instituciją pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie konkrečius rezultatus šioje srityje;

7. džiaugdamasis pažymi, kad Institucija aktyviai ieško veiksmingumo ir sinergijos su kitomis agentūromis galimybių, visų pirma su Europos bankininkystės institucija ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija, pasitelkdama Europos priežiūros institucijų jungtinį komitetą ir vykdydama bendras viešųjų pirkimų procedūras; palankiai vertina naujienas, kad Institucija bendradarbiavo su kitomis agentūromis finansinių technologijų, inovacijų ir kibernetinio atsparumo srityse; primygtinai ragina Instituciją aktyviai siekti tolesnio ir aktyvesnio bendradarbiavimo su visomis Sąjungos agentūromis;

8. ragina Instituciją tęsti savo paslaugų skaitmeninimą, nes tai padėtų mažinti biurokratiją;

9. palankiai vertina Institucijos pastangas nustatyti labiau koordinuotą priežiūros režimą visoje Europos finansų sistemoje; pabrėžia jos vaidmenį užtikrinant stabilią, gerai integruotą, veiksmingą ir saugią finansų rinką; pabrėžia vartotojų apsaugos Sąjungoje svarbą skatinant sąžiningumą ir skaidrumą produktų ir finansinių paslaugų rinkoje ir tikisi gauti naujausią informaciją apie būsimas priemones, kurių bus imtasi šiuo tikslu, be kita ko, ir atsaką į ekonomikos skaitmeninimo bei tvarumo priemonių keliamus iššūkius;

10. palankiai vertina naujas Institucijos priemones, kuriomis siekiama didinti vartotojų apsaugą, įskaitant dvišalius šalių vizitus daugiausia dėmesio skiriant elgesio klausimams, paramą nacionalinėms kompetentingoms institucijoms ir bendradarbiavimo platformų, kurias naudojant daugiausia dėmesio skiriama tarpvalstybiniams klausimams, kūrimą, siekiant patenkinti poreikį vykdyti griežtesnę priežiūrą tam tikrose valstybėse narėse ir taip sprendžiant draudimo rinkų pažeidžiamumo problemas bei apsaugant vartotojus nuo nesąžiningos tarptautinių draudimo bendrovių praktikos;

11. pabrėžia, kad finansų sistemos pareiga – tinkamai reaguoti į finansinio tvarumo iššūkius, laikytis Europos žaliojo kurso ir Paryžiaus susitarimo;

12. mano, kad nuo pat Institucijos įsteigimo jos kompetencijos sričių palaipsniui daugėjo; pažymi, kad laikui bėgant, atsižvelgiant į įgaliojimų didėjimą, palaipsniui turėtų būti didinamas biudžetas; mano, jog būtina koreguoti Institucijos finansavimą atsižvelgiant į būsimą atsakomybę, susijusią su, be kita ko, Skaitmeninių finansų strategija ir įsipareigojimais, neatsiejamais nuo kovos su pinigų plovimu;

13. pabrėžia, kad tam tikrais atvejais įgaliojimuose, priimtuose pirmuoju teisės aktų lygmeniu, neatsižvelgiama į minimalius terminus, būtinus, kad Institucija galėtų atlikti reikiamą darbą ir parengtų bei patvirtintų antrojo lygmens priemones, todėl reikėjo perskirstyti išteklius ir atsirado vėlavimų įgyvendinant tam tikras priemones;

14. pažymi, kad Institucijos darbui vis labiau pereinant nuo reguliavimo užduočių atlikimo prie Sąjungos teisės vykdymo užtikrinimo ir taikymo, reikėtų perskirstyti vidinius biudžeto ir darbuotojų išteklius; atkreipia dėmesį į tai, kad sutelkus dėmesį į Sąjungos teisės aktų leidėjo suteiktų įgaliojimų vykdymą bus užtikrintas veiksmingesnis ir efektyvesnis išteklių naudojimas; mano, kad reikia dėti daugiau pastangų biudžeto, įdarbinimo, valdymo ir procedūrų struktūros srityse, siekiant padidinti priežiūros konvergenciją ir taip prisidėti prie bendrosios rinkos veikimo; pabrėžia, jog Institucijai reikia skubiai skirti pakankamai išteklių, kad ji galėtų tinkamai ir veiksmingai vykdyti jai pavestas užduotis;

15. mano, kad Institucija turėtų atsižvelgti į naujus skaitmeninius ir tvarumo iššūkius; mano, kad šių nustatytų tikslų įgyvendinimas ir jų integravimas į reguliavimo ir priežiūros sistemą visada turėtų būti vykdomas stiprinant rinką, nekenkiant jos konkurencingumui ir neužkraunant pernelyg didelės naštos rinkos dalyviams, ypač mažoms ir vidutinėms įmonėms; mano, kad šių tikslų įgyvendinimo stebėsenai turėtų būti skiriama pakankamai išteklių;

16. pabrėžia, kad vykdydama savo veiklą Institucija turi skirti dėmesio suderinamumo su Sąjungos teise užtikrinimui, kaip pagrindiniu principu vadovautis proporcingumo principu ir laikytis pagrindinių vidaus rinkos reguliavimo principų;

17. ragina Instituciją užtikrinti tinkamus tolesnius veiksmus ir Audito Rūmų rekomendacijų įgyvendinimą;

18. ragina Instituciją spręsti ilgalaikes sistemines problemas, kylančias dėl žemų faktinių palūkanų normų, kurios ypač svarbios investiciniams pensijų kaupimo modeliams ir kai kuriems gyvybės draudimo ir draudimo principu pagrįstiems investiciniams produktams, taip pat išnagrinėti galimus Sąjungos lygmens sprendimus, kurie būtų naudingi vartotojams ir (arba) investuotojams ir užtikrintų paslaugų teikėjų finansinį stabilumą;

19. prašo Institucijos aktyviai spręsti Sąjungos privačiųjų investicinių pensijų kaupimo modelių tvarumo ir įvairovės klausimus taip, kad būtų apsaugoti vartotojai ir (arba) investuotojai bei rinkos vientisumas;

Personalo politika

20. atkreipia dėmesį į tai, kad 2019 m. gruodžio 31 d. etatų planas buvo įvykdytas 98,26 proc., ir iš 115 laikinųjų darbuotojų, kurių etatai patvirtinti pagal Sąjungos biudžetą, palyginti su 2018 m. patvirtintais 112 etatų, buvo įdarbinta 115 laikinųjų darbuotojų; taip pat pažymi, kad 2019 m. Institucijoje dirbo 36 sutartininkai ir 17 deleguotųjų nacionalinių ekspertų;

21. pažymi, kad iš 2019 m. pateiktų duomenų matyti, jog nebuvo pasiekta lyčių pusiausvyra vyresniosios vadovybės (šeši vyrai ir trys moterys) ir valdančiosios tarybos (penki vyrai ir trys moterys) lygmeniu; prašo Institucijos ateityje užtikrinti lyčių pusiausvyrą vyresniosios vadovybės lygmeniu; palankiai vertina Institucijos ketinimą, prieš skiriant jos pirmininką, paskelbti galutinį kandidatų į pirmininko vietą sąrašą, kuriame būtų bent viena moteris ir vienas vyras; ragina Instituciją pasinaudoti Europos Centrinio Banko patirtimi ir imtis iniciatyvų bei pasiūlyti vidaus programų, skirtų moterų dalyvavimui skatinti ir didesnei savo darbuotojų įvairovei užtikrinti; teigiamai vertina Institucijos darbuotojų geografinį atstovavimą;

22. atsižvelgdamas į tolesnius veiksmus, susijusius su praėjusių metų Audito Rūmų ataskaita, pažymi, kad Institucija dar neužbaigė perėjimo nuo reguliavimo prie priežiūros užduočių ir kad jai reikėtų sustiprinti savo priežiūros užduotims skiriamus žmogiškuosius išteklius; pažymi, kad 2021 m. Institucija planuoja skirti 59,75 turimus etato ekvivalentus pagrindinėms priežiūros užduotims vykdyti; ragina Instituciją pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie padarytą pažangą;

23. mano, kad Institucijai reikėtų suteikti šiek tiek lankstumo samdant darbuotojus ir valdant savo išteklius, nes ji turi reaguoti į neatidėliotinus, tikslius ir techninius savo prižiūrimų sektorių poreikius;

24. pripažįsta, kad Institucijos stebėtojų tarybos sudėtis atrodo tinkama siekiant užtikrinti jos atsakomybę nustatant taisykles, tačiau mažiau tinkama priežiūros funkcijoms užtikrinti; pakartoja, kad yra susirūpinęs dėl to, jog nacionalinės priežiūros institucijos turi lemiamą žodį pagrindiniame Institucijos valdymo organe, o tai reiškia, kad jos gali spręsti dėl Institucijos veiksmų siekiant įvertinti jų pačių veiksmingumą apimties (tarpusavio vertinimai); pabrėžia, kad dėl išteklių trūkumo Institucija negali savo pareigų vykdyti nepriklausomai nuo valstybių narių ([2]);

25. laikosi nuomonės, kad viešojo ir privačiojo sektorių patirties, kurią turi Institucijos darbuotojai, derinimas yra naudingas Institucijai; mano, kad reikėtų apsvarstyti sistemas, kaip pritraukti talentus iš privačiojo sektoriaus į viešąjį ir atvirkščiai, taikant būtiniausias apsaugos priemones, skatinančias abiejų sektorių nepriklausomumą; mano, kad šios srities taisyklių įgyvendinimą turėtų stebėti bendros Sąjungos institucijos ir turėtų būti atsižvelgiama į konkrečias kiekvieno atvejo aplinkybes;

Interesų konfliktų prevencija ir valdymas, taip pat skaidrumas

26. atkreipia dėmesį į Institucijos jau taikomas priemones ir nenutrūkstamas pastangas užtikrinti skaidrumą, interesų konfliktų prevenciją ir valdymą bei pranešėjų apsaugą; pažymi, kad Institucija savo interneto svetainėje skelbia darbuotojų susitikimų su išorės suinteresuotaisiais subjektais registrą; pažymi, kad 2019 m. buvo nagrinėjamas vienas interesų konflikto atvejis; pažymi, kad kai kurie Institucijos Priežiūros tarybos narių gyvenimo aprašymai ir interesų deklaracijos nėra skelbiami Institucijos interneto svetainėje, taip pat neskelbiami valdančiosios tarybos narių gyvenimo aprašymai ir interesų deklaracijos; ragina Instituciją paskelbti valdančiosios tarybos narių gyvenimo aprašymus ir interesų deklaracijas ir informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie priemones, kurių buvo imtasi šioje srityje;

27. atkreipia dėmesį į ankstesnių metų pastabas dėl interesų konfliktų, kylančių dėl „sukamųjų durų“ reiškinio, ir pabrėžia, kad agentūros turi laikytis vieningo požiūrio; pažymi, kad buvo persvarstytos Institucijos etikos taisyklės ir šiuo metu jas tvirtina Komisija; ragina Instituciją dėti visas pastangas siekiant užkirsti kelią „sukamųjų durų“ reiškiniui; ragina Instituciją rinkamai informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie persvarstytų taisyklių patvirtinimo prašymo statusą;

28. ragina Instituciją įgyvendinti Europos ombudsmenės byloje 2168/2019/KR pateiktas rekomendacijas, visų pirma, kai būtina, pasinaudojant galimybe uždrausti savo vyresniesiems pareigūnams eiti tam tikras pareigas pasibaigus jų kadencijai, nustatyti kriterijus, pagal kuriuos darbuotojai galėtų pereiti į privatųjį sektorių, informuoti kandidatus į aukštesnes pareigas Institucijoje apie tuos kriterijus, kai jie kandidatuoja, ir įdiegti vidaus procedūras, kuriomis būtų užtikrinta, kad tuo atveju, kai jos darbuotojas pereina į kitą darbo vietą, jis nedelsiant netektų prieigos prie konfidencialios informacijos; be to, ragina Instituciją apsvarstyti galimybę pratęsti privalomą 12 mėnesių veiklos pertraukos laikotarpį vadovaujamas pareigas užimantiems darbuotojams, kurie svarsto galimybę imtis pareigų, dėl kurių gali kilti interesų konfliktų pasibaigus viešojo sektoriaus darbo santykiams;

29. ragina Instituciją remtis Europos Centrinio Banko etikos komiteto paskelbtomis nuomonėmis dėl interesų konfliktų atvejų ir dėl apmokamo darbo baigus eiti pareigas, kad būtų padidintas skaidrumas galimų interesų konfliktų ir apmokamo darbo baigus eiti pareigas srityse;

Vidaus kontrolė

30. pažymi, kad, Komisijos Vidaus audito tarnyba (IAS) paskelbė audito ataskaitą dėl žmogiškųjų išteklių valdymo ir etikos, kurioje pateiktos šešios rekomendacijos dėl tobulintinų sričių ir veiksmų plano įgyvendinimo; atkreipia dėmesį į tai, kad 2019 m. pabaigoje dar buvo neįgyvendintos keturios svarbios rekomendacijos; primygtinai ragina Instituciją informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie tų rekomendacijų įgyvendinimo statusą;

([2]) Žr. Audito Rūmų specialiąją ataskaitą: „EIOPA visose savo veiklos srityse labai pasikliauna bendradarbiavimu su KNI [kompetentingomis nacionalinėmis institucijomis], bet ne visada sulaukia visiško jų palaikymo. […] Priežiūros klausimus EIOPA nagrinėja vos 20 darbuotojų ir dar septyni dirba su susijusiomis temomis, todėl EIOPA susiduria su rimtu iššūkiu, kai reikia atlikti daug sudėtingų užduočių, už kurias ji yra atsakinga“; https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_29/SR_EIOPA_LT.pdf

31. pažymi, kad IAS pradėjo išsamų vartotojų apsaugos srities priežiūros priemonių auditą; pažymi, kad to audito rezultatai ir susijęs veiksmų planas turėjo būti paskelbti 2020 m. pabaigoje; ragina Instituciją informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie šio audito rezultatus;

32. pažymi, kad 2018 m. lapkričio mėn. valdančioji taryba patvirtino naują Institucijos vidaus kontrolės sistemą ir ji taikoma nuo 2019 m. sausio mėn.; pažymi, kad Institucijos vidaus kontrolės padalinys atliko pirmą metinį visos sistemos vertinimą pagal naująją vidaus kontrolės sistemą ir padarė išvadą, jog visi komponentai ir principai yra įgyvendinami ir veikia taip, kaip numatyta; ragina Instituciją pranešti, kaip atliekant vertinimą atsižvelgta į skaičiavimo klaidas nustatant Sąjungos ir ELPA narių nacionalinių kompetentingų institucijų įnašus ir kodėl dėl to nebuvo nustatyta trūkumų taikant 12-ą ar 13-ą vidaus kontrolės principus;

Kitos pastabos

33. atkreipia dėmesį į tai, kad dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos Institucija 2019 m. vasario mėn. paskelbė rekomendacijas dėl tarpvalstybinės veiklos, vykdomos pagal sutartis, kurios tebegalioja po išstojimo dienos, traktavimo, ir kad Institucija toliau atidžiai stebėjo pokyčius ir tai, kaip laikomasi draudimo sektoriui skirtų nuomonių ir rekomendacijų;

34. palankiai vertina dedamas pastangas padidinti Institucijos kibernetinį saugumą ir duomenų apsaugą;

35. palankiai vertina Agentūros pastangas kurti ekonomiškai efektyvias ir aplinką tausojančias darbo vietas ir stengtis sumažinti bei kompensuoti išmetamus CO_2 teršalus patalpose ir keliaujant;

36. pažymi, kad su jo sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo susijusios horizontalaus pobūdžio pastabos pateikiamos jo 2021 m. balandžio 29 d. rezoliucijoje ([3]) dėl agentūrų veiklos, finansų valdymo ir kontrolės.

([3]) Priimti tekstai, P9_TA(2021)0215.